

سوال

احیای شب قدر به چه صورت است؟ آیا به واسطه نماز است یا با قرائت قرآن و سیرت نبوی و وعظ و سخنرانی و جشن گرفتن آن در مسجد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

رسول الله - صلی الله علیه وسلم - در دهه پایانی رمضان تلاشی می‌کرد که در دیگر وقت‌ها نمی‌کرد و این تلاش برای نماز و خواندن قرآن و دعا بود. بخاری و مسلم از عایشه - رضی الله عنها - روایت کرده‌اند که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - هرگاه دهه پایانی فرا می‌رسد شبش را زنده می‌داشت و خانواده‌اش را بیدار می‌کرد و ازارش را محکم می‌بست و نزد احمد و مسلم آمده است: ایشان در دهه پایانی تلاشی می‌کرد که در دیگر وقت‌ها نمی‌کرد.

ثانیا:

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - تشویق به قیام شب قدر از روی ایمان و احتساب کرده‌اند. از ابهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمودند: هرکه شب قدر را از روی ایمان و احتساب به [عبادت] ایستد گناهان گذشته‌اش آمرزیده می‌شود به روایت جماعت اصحاب کتب به جز ابن ماجه و این دال بر مشروعیت زنده نگاه داشتن این شب برای قیام است.

ثالثا:

از بهترین دعاهایی که در شب قدر گفته می‌شود دعایی است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - به عایشه - رضی الله عنها - یاد دادند. ترمذی روایت کرده (و آن را صحیح دانسته) که عایشه - رضی الله عنها - گفت: **گفتم ای رسول خدا، اگر دانستم که چه شبی شب قدر است در آن چه بگویم؟ فرمود: بگو: اللهم إنك عفو تحب العفو فاعف عني** یعنی: ای الله، تو بسیار عفو کننده‌ای و عفو را دوست داری پس بر من عفو نما».

رابعاً:

اما تعیین شبی خاص در رمضان به عنوان شب قدر مسئله‌ای است که نیاز به دلیل دارد، هر چند شب‌های وتر دههٔ پایانی نزدیک‌تر از دیگر شب‌هاست و شب بیست و هفتم احتمالش بیشتر است؛ زیرا احادیثی دال بر آنچه گفتیم وارد شده است.

خامساً:

اما انجام امور نوساخته در دین، نه در رمضان و نه در غیر رمضان جایز نیست زیرا از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - ثابت است که فرمودند: هرکس در این امر ما چیزی نو بیاورد که از آن نیست، کارش مردود است و در روایتی دیگر: هرکس کاری [در دین] انجام دهد که امر ما بر آن نیست، کارش مردود است.

برای اینگونه جشن‌ها و مراسم‌ها که برخی در شب‌های رمضان انجام می‌دهند دلیلی نیافته‌ایم و اساسی نمی‌شناسیم و بهترین روش، راه و روش محمد - صلی الله علیه وسلم - است و بدترین امور، امور نوساخته است.

و بالله التوفیق